

jeg her har nævnt, fremkomme ved fra den nominelle Kurs at trække en Provision af 2 pCt. som maatte svares ved alle Laanenes Optagelse; for nogle af disse Laan maatte man stille særffilt Sikkerhed. Som det vil ses var her Tale om dyre Penge og selvfølgelig ogsaa om Penge, som vare vanskelige at opnaa. Nu tror jeg ikke, at nogen vil paasta, at det under saadanne Forhold vil være uden Betydning, at Staten tillige har en Garanti for al den primære Gæld i Grundjendomme her i Landet, eller lad os blot sige for den primære Gæld i Landets Landejendomme, og det saa meget mindre, som Forholdet jo kan være, hvad det var i vore tidligere Krige, at Sjenden staa for Døren og truer med Okkupation eller har besat Landet, hvorved ondt Tid for Landbruget yderligere staa nær. Jeg tror, at skal man til at optage Statslaan under slige Forhold, vil det kunne blive af væsentlig Betydning, om man har denne Statsgaranti, eller om man ikke har den. Men selv under ordinære Forhold, selv naar Staten ellers skal optage Laan, kan det komme til at spille en bethdelig Rolle, om Staten er bunden til den Garanti, jeg her taler om. Det er jo nemlig et Spørgsmaal, hvorledes disse Hypotekobligationer, der ere forshnede med Statens Garanti, vil blive betragtede i Udlandet, om man vil betragte dem som Statsobligationer eller som Hypotekobligationer, eller, hvad det vel ligger nærmest, som en Mellemting af begge. Men hvilken Indflydelse det vil faa paa Kursen af dem, er ikke let at sige noget om, i alt Fald ikke noget, hvorpaa man kan bygge. Kun tror jeg, man kan sige saa meget, at disse Obligationer ikke vil faa samme Kurs som Statens egne Obligationer. De vil i hvert Tilfælde holde sig flere Procent lavere. Men tænker man sig nu, at vi paa et fremmed Marked have gaaende statsgaranterede Hypotekobligationer til et Beløb af 100—200 Mill. Kr., og at Staten skal søge et Laan paa samme Marked, saa kan den Mulighed jo ikke bestrides, at Statens egne Obligationer blive trukne ned i Kurs af de garanterede Hypotekobligationer, der allerede ere paa Markedet. Det Konfortium, man vil indlade sig med om at yde Laan, vil ganske vist lægge megen Vægt paa, i hvilken Kurs de garanterede Hypotekobligationer staa og indrette deres Tilbud derefter. Vi kunne jo tage det Laan, Staten er i Færd med at optage i Paris, og tænke os, at vi havde gaaende paa Parisermarkedet et Par hundrede Millioner garanterede Hypotekobligationer, tro de Herrer da ikke, at det vilde have en væsentlig Indflydelse paa de Vil-

kaar Staten kunde opnaa for sit eget Laan? Man har jo ment, at de garanterede Hypotekobligationer kunde sættes til 90 pCt. Det skal jeg ikke udtale mig om. Nu ere vi naaede 93 pCt. for Statslaanet, og det Konfortium, der overtager Statslaanet, maa jo kunne vente at sætte det noget højere. Jeg tror ganske sikkert ikke, vi havde opnaaet de Vilkaar, hvis vi havde haft garanterede Hypotekobligationer i større Mængde paa det franske Marked. Jeg kan ikke se rettere, end at der med en saadan ubegrænset Statsgaranti — det er kun den, jeg taler om her — er forbundet væsentlige Ulemper, og at enhver Regering maa være den største Betænkelse ved at gaa med dertil, navnlig ogsaa fordi det er en Foranstaltning, som meget let kan sættes i Værk — det koster jo kun en Lov — men som man overordentlig vanskeligt kommer bort fra i Fremtiden. Har man først faaet den en Gang, vil Fremtiden ikke kunne rykke den af sig igen. Hvilken Virkning Statsgarantien vil faa paa Hypotekobligationerne, skal jeg ikke komme nærmere ind paa. At det vil kunne introducere Obligationerne paa fremmede Markeder bedre, end om de vare komne uden nogen saadan Statsgaranti, ja, det anser jeg for rimeligt; men paa den anden Side tror jeg heller ikke, at det er nødvendigt, at vi saa Statsgaranti for, at de kunne blive introducerede paa fremmede Markeder. At det vil hæve Kursen er jo muligt. Jeg ved intet derom, og jeg tror heller ikke, at nogen anden vil kunne sige noget derom. Der er jo et andet Forhold, som man maa huske vel paa, og det er, at disse Obligationer ville vedblive at være Hypotekobligationer, og at deres Kurs vil komme til at rette sig, i alt Fald for en stor Del, efter den Kurs, andre Hypotekobligationer have paa det Marked, man søger; man faar dem ikke væsentlig op over de indenlandske Hypotekobligationers Kurs. Hvis der i det Land, hvor man søger hen, er en Frygt for at Kreditanstalter skulle gaa fallit — noget vi ikke kende til, kan jeg gerne sige — saa vil den Frygt gøre sig gældende over for de danske Hypotekobligationer lige saa godt som over for de indenlandske — maaste i et noget mindre Omfang, men Frygten vil ganske sikkert komme frem. Jeg skal imidlertid ikke komme ind paa disse Betragtninger, men kun over for, hvad der blev berørt af det ærede Medlem, for Randers Amts 3dje Valgkreds (Neergaard), tillade mig en lille Indsigelse. Det ærede Medlem fremstillede Sagen saaledes, at kunde vi faste Obligationsskatten for vor primære Gæld i Grundjendomme over paa fremmede Markeder, vilde deraf følge, at vi drog fremmede